

Govern obert i Bon Govern

Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció

Finalitat:

- Protegir les persones que informen sobre infraccions de l'ordenament jurídic en el marc d'una relació laboral o professional. La Llei és d'aplicació tant sector privat com públic.
- Establir les normes mínimes dels canals d'informació de comunicació de les infraccions.

INFORMANTS

Qui són: persones que tenen o han tingut algun tipus de vinculació, directa o indirecta, amb l'entitat respecte de la que presenta la informació o alerta. Pot presentar la informació o alerta indicant les seves dades o bé anònimament.

Sistema intern d>alertes (SIA)

Canal preferent per informar sobre infraccions

Canal extern d'informació

REQUISITS:

- Ús assequible.
- Garanties de confidencialitat.
- Pràctiques correctes de seguiment, investigació i protecció de l'informant.
- Designació d'un responsable per garantir l'eficàcia del SIA.

ELEMENTS DEL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ:

- *Política i estratègia del Sistema Intern d'Alertes:* que enuncii els principis generals en matèria de SIA i defensa de l'informant i que sigui publicada degudament en el si de l'entitat o organisme.
- *Responsable del Sistema Intern d'Alertes:* persona responsable de la gestió i tramitació dels expedients d'informació. Si s'opta per un òrgan col·legiat, aquest ha de delegar en un dels seus membres les facultats de gestió del sistema intern d>alertes i de tramitació d'expedients d'investigació. El responsable i l'òrgan col·legiat (si s'ha constituït) s'ha de notificar a l'Oficina Antifrau de Catalunya.
- *Procediment de gestió:* aprovat per l'òrgan d'administració o òrgan de govern de l'entitat, prèvia consulta amb la representació legal de les persones treballadores. Es pot aprovar com a instrucció interna o reglament (àmbit públic).
- *Canal intern:* bústia o via per a la recepció de la informació.

OBLIGACIONS A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA:

- Totes les entitats que integren l'administració pública.
- Possibilitat d'adherir-se al SIA de l'ens local matriu per casos d'ens vinculats/depenents de menys de 50 treballadors.
- Disposar de SIA propi en ens vinculats/depenents de més de 50 treballadors.
- En municipis de menys de 10.000 habitants hi ha la possibilitat de compartir el SIA.

VOLS SABER MÉS?

INFORMANTS

- *Qui són:* persones que tenen vincles professionals o laborals en el sector privat o públic i que hagin obtingut informació sobre infraccions GREUS o MOLT GREUS i les comuniquin (art. 3).
- No tenen la condició d'interessat; son col·laboradors de l'administració.

ELEMENTS DEL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ:

- Canal intern (art. 7):
 - Ha de permetre efectuar comunicacions per escrit o verbalment o de les dues maneres.
 - La informació es pot fer o bé per escrit, a través de correu postal o a través de qualsevol mitjà electrònic habilitat a aquest efecte.
 - Verbalment: per via telefònica o a través d'un sistema de missatgeria de veu. S'han de documentar, previ consentiment de l'informant: enregistrant o transcripció completa i exacta.
 - A sol·licitud de l'informant també es pot presentar mitjançant una reunió presencial (termini 7 dies)
 - S'ha d'informar, de manera clara i accessible, sobre els canals externs d'informació.
- Responsable del Sistema Intern d'Informació (art. 8):
 - El responsable del sistema ha de dur a terme les seves funcions de manera independent i autònoma respecte de la resta d'òrgans de l'entitat o l'organisme, no pot rebre instruccions de cap tipus en el seu exercici i ha de disposar de tots els mitjans personals i materials necessaris per portar-les a terme.
 - Si es disposa d'una persona responsable de la funció de compliment normatiu o de polítiques d'integritat, aquesta pot ser la persona responsable del sistema, sempre que compleixi els requisits establerts per la Llei.
- Procediment de gestió, contingut mínim i principis (art. 9):
 - Identificació del canal o els canals interns d'informació als quals s'associen.
 - Inclusió clara i accessible sobre els canals externs d'informació.
 - Enviament d'un justificant de la recepció de la comunicació a l'informant en el termini de 7 dies naturals següents a la seva recepció (llevat que pugui posar en perill la confidencialitat de la comunicació).
 - Determinació del termini màxim per donar resposta a les actuacions d'investigació (no pot ser superior a 3 mesos a comptar des de la recepció de la comunicació o, si no es va emetre justificant de recepció a l'informant, a tres mesos a partir del venciment del termini de 7 dies després d'efectuar-se la comunicació).
 - Previsió de la possibilitat de mantenir la comunicació amb l'informant.
 - Establiment del dret de la persona afectada que se l'informi de les accions o omissions que se li atribueixen i a ser escoltada en qualsevol moment.
 - Enviament de la informació al Ministeri Fiscal amb caràcter immediat quan els fets puguin ser indiciàriament constitutius de delictes.

VOLS SABER MÉS?

INFRACCIONS

Les detallades en l'article 2 de la Llei 2/2023:

- Infraccions del dret de la Unió Europea-Directiva UE 2019/1937 (annex) o art 325 Tractat Funcionament UE:
 - Contractació pública.
 - Serveis, productes i mercats financers i prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme.
 - Seguretat dels productes.
 - Seguretat del transport.
 - Protecció del medi ambient.
 - Protecció davant a les radiacions i seguretat nuclear.
 - Seguretat dels aliments i pinsos, sanitat animal i benestar animal.
 - Salut pública.
 - Protecció dels consumidors.
 - Protecció de la privacitat i de les dades personals i seguretat de les xarxes i els sistemes d'informació.
- Que impliquin pèrdua econòmica per a la hisenda pública i per a la Seguretat Social.
- Infraccions del dret laboral.
- Accions o omissions GREUS o MOLT GREUS (art 63).

MESURES DE PROTECCIÓ I SUPORT A L'INFORMANT

- *Mesures de protecció:*
 - Preservació de la identitat de l'informant (art. 33).
 - Dret a protecció i prohibició de represàlies (art 35, 36 i 38).
- *Mesures de suport prestades per l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant: (art. 37 i 41)*
 - Informació i assessorament complets i independents, accessibles per al públic i gratuïts.
 - Assistència per part de les autoritats competents.
 - Assistència jurídica.
 - Suport financer i psicològic.

